

**SPRWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY NA LATA 2016 – 2018
SPRAWOZDANIE ZA ROK 2017**

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.) który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji do dnia 31 marca.

2. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Od marca 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 został ustanowiony Uchwałą Nr XIV/62/16 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 29 lutego 2016. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bierzwniku.

Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowanej będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy może zapewnić trwałe zmiany w rodzinie i przeciwdziała wyuczonej bezradności. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być zapewniona w miarę wcześnie i najlepiej powinna mieć charakter profilaktyczny, a priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Celem głównym ww. Programu jest: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania przez profilaktyka środowiska lokalnego

Cel główny był realizowany poprzez szczegółowe działania takie jak:

1. Dążenie do poprawy funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych i bytowych poprzez rozpoznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych

przez pracowników socjalnych celem zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Pracownicy socjalni GOPS Bierzwnik prowadzą systematyczną pracę socjalną mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2017 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 272 rodzinach.

2. Wspieranie aktywizacji zawodowej i społecznej członków rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy zorganizował prace społecznie użyteczne w 2017 r. dla 30 osób

3. Wspieranie i monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

W ramach tych działań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku w 2017r. zatrudnił 1 asystenta rodziny, który na wniosek pracownika socjalnego prowadził pracę z rodziną – swoim działaniem w 2017 r. objął 4 rodziny o liczbie osób w rodzinach. Asystent w swojej pracy opracowywał plan pracy z rodziną we współpracy z rodziną oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W swoich działaniach współpracował również z instytucjami działającymi na rzecz rodziny: Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, Kuratorami Sadowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradniami specjalistycznymi, Policją, szkołami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, itp.

W 2017 r. pomocą asystenta rodziny objętych było 4 rodziny, Na realizację zadań wydatkowano kwotę w wysokości 48.826,88 zł, w tym:

- dotacja 7.313,00 zł, Fundusz Pracy 14.849,10 zł
- środki własne – 26.664,07 zł

Koszty współfinansowania pobytu 9 dzieci w pieczy zastępczej w 2017 r. wyniosły 33.072,19 zł.

Dzieci te przebywają w 5 rodzinach zastępczych.

4. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno – bytowej, dysfunkcyjnych, wieloprotblemowych we współpracy z Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Z wypoczynku letniego skorzystało 11 dzieci.

5. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016r. w zależności od rodzaju przedsięwzięcia współpracował z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w organizowaniu festynów i innych działań na rzecz dziecka i rodziny. W tym celu współpracował m.in. z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przedszkolami, Szkołami, Policją, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu gminy, Urzędem Gminy w Bierzwniku, Kołami Gospodyń Wiejskich. Zorganizowano m.in.

- Festyn „Z rodziną na ryby”;
- Festyn „Podajmy sobie ręce”;
- Spotkanie Przedwigilijne;
- Dzień Dziecka w poszczególnych sołectwach;
- Dzień rodziny w poszczególnych miejscowościach.

6. Stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodzinę poprzez uczestniczenie w szkoleniach, prelekcjach, konferencjach z zakresu problematyki rodzinnej. W ramach tego działania szczególny nacisk położono na udoskonalanie warsztatu pracy asystenta rodziny.

7. Poszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększenie ilości bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego, a także porad udzielanych przez Punkt Konsultacyjno – Informacyjny.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Bierzwniku świadczone są porady prawne dla osób jednak nie jest prowadzona ewidencja udzielonych porad.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierzwniku w 2017r. prowadzone były konsultacje psychologiczne dla 20 osób.

8. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem oraz ścisła współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, mające na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Pracownicy socjalni we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracują także z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

9. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka:

• Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym wsparcia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku wypłacił świadczenia pieniężne:

- z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności – 33 rodziny o łącznej liczbie osób 187
- z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – 23 rodziny, w tym:
 - w rodzinach niepełnych – 8
 - w rodzinach wielodzietnych – 4
- zasiłki rodzinne: 5.696 świadczeń na kwotę 666.585 zł
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 22 świadczenia na kwotę 22.000 zł;
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka: 133 świadczenia na kwotę 26.629 zł
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej: 923 świadczenia na kwotę 87.683 zł
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: świadczeń 324 świadczenia na kwotę 34.040 zł
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: 324 świadczenia na kwotę 32.400 zł;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: 638 świadczenia na kwotę 55.462 zł

• Dożywianie dzieci w szkole

W 2017 r. Rządowym Programem „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” objęto (liczba rzeczywiście) 180 osób, w tym:

- dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej - 17
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 37

- pozostałe osoby utrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 126

Liczba osób korzystających z posiłku ogółem – 10, w tym:

- dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej – 1
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 2
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 2

Tą formą pomocy objęto 8 rodzin o liczbie osób 26, zakupiono 957 posiłków, których koszt wyniósł 5.211,00 zł

Liczba osób objętych pomocą w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych – 170 , w tym:

- dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej – 16
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 30
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 124

Tą formą pomocy objęto 71 rodzin o liczbie osób 170

Liczba świadczeń 378, koszt świadczeń 114.789,00 zł

• dystrybucja artykułów żywnościowych

W 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku realizował zadanie z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2016 i Podprogram. Z pomocy w formie żywności skorzystało 327 rodzin o łącznej liczbie osób w rodzinach 941. W roku 2017r. w ramach ww. Programu wydano 39.684,12 kg żywności.

Przy Ośrodku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie składający się z przedstawicieli różnych instytucji. Zadaniem Zespołu jest wdrażanie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zdiagnozowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemocy

domowej, demoralizacji nieletnich, zaniechania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

W 2017 r. Zespół Interdyscyplinarny prowadził 9 procedur „Niebieska Karta”, w tym:

- przekazanych przez przedstawicieli policji – 7
- przekazanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1
- przekazanych przez przedstawicieli pomocy społecznej – 1
- liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart” – 11
- brak zasadności podejmowania działań – 4
- liczba procedur „Niebieskich Kart” w trakcie realizacji na dzień 31 grudnia 2017 r. – 4

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku systematycznie włącza się w działania profilaktyczne organizowane przez służby i instytucje pracując na rzecz dziecka i rodziny, które skierowane są do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, tzn. interdyscyplinarne działania.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do swoich dzieci potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić świetlice wiejskie. Dotychczasowe doświadczenie wykazały, że praca asystenta rodziny przynosi oczekiwane efekty – przede wszystkim z uwagi na elastyczny, nienormowany czas pracy, dostosowany do rytmu życia rodziny i jej potrzeb. Mobilność i dyspozycyjność asystenta oraz zasada indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z rodziną przyczyniają się do osiągnięcia pozytywnych wyników.

MONITOROWANIE

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku na podstawie pozyskanych informacji oraz danych ze sprawozda dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiały się podczas

realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były weryfikowane i dostosowywane do potrzeb docelowej.

PODSUMOWANIE

Realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 starają się poprawić sytuację dziecka i rodziny, poprzez systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczenia patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań, podnoszenia oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji.

*Kierownik GORS
Pytlak*